

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Sylvie Šiškeové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **P. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, se sídlem Tychonova 221/1, Praha 6, o žalobě proti rozhodnutí ministra obrany ze dne 17. 9. 2015, č. j. 1363-6/2015-1322, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2020, č. j. 5 Ad 24/2015 - 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl příslušníkem Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav. Velitel útvaru žalobci svými vnitřními rozkazy opakovaně nařizoval, aby byl v době mimo službu připraven dostavit se na pracoviště k plnění služebních úkolů, a to ve lhůtě do 360 minut od vyrozumění (tzv. bojová a mobilizační pohotovost s časovou normou 360 minut a pohotovost operátora operačního střediska). Žalobce podal dne 19. 12. 2013 žádost o zpětné proplacení služební pohotovosti (včetně tzv. bojové a mobilizační pohotovosti). Náčelník Vojenské policie (dále „správní orgán prvního stupně“) žádosti částečně vyhověl a žalobci přiznal za určitá období nárok na výplatu odměny za služební pohotovost. Ve zbylých případech žádost zamítl. Žalobci nepřiznal ani nárok na výplatu odměny pro případy zařazení žalobce do tzv. bojové a mobilizační pohotovosti a úrok z prodlení.

[2] Ministr obrany zamítl odvolání žalobce; toto rozhodnutí žalobce napadl žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který rozhodnutí ministra obrany zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Jako důvodnou shledal městský soud námitku týkající se hodnocení svědeckých výpovědí. Správní orgány pochybily při zjišťování skutkového stavu, neboť bezdůvodně upřednostnily výpovědi jedné skupiny svědků, přičemž obsahem výpovědí druhé skupiny svědků se vůbec nezabývaly a neučinily z těchto důkazů skutkové závěry. Městský soud dále zavázal správní orgány, aby se v dalším řízení zabývaly otázkou, zda byla žalobci v souvislosti s jeho zařazením do bojové a mobilizační pohotovosti a rovněž i do pohotovosti operátora operačního střediska fakticky uložena omezení, která byla svou intenzitou srovnatelná s nařízením služební pohotovosti.

II. Kasační stížnost žalovaného

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu ohledně pochybení při hodnocení důkazů. Správní orgán v souladu s § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, hodnotí každý důkaz podle své úvahy. Podle stěžovatele správní orgán prvního stupně podrobně vysvětlil, z jakých výpovědí vycházel a proč, jakou váhu jednotlivým výpovědím přiřadil a jakými úvahami se při posuzování věci řídil. Stěžovatel dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2018, č. j. 4 As 225/2018 - 45, který se týká identické věci. Z citovaného rozhodnutí vyplývá, že hodnocení ostatních výpovědí založených ve správním spise by nemohlo vést k odlišnému posouzení věci.

[4] Stěžovatel dále namítá, že posouzení otázky, zda byla žalobci fakticky uložena omezení, která byla svou intenzitou srovnatelná s nařízením služební pohotovosti, zcela odpovídá závěrům vysloveným v kontextu shodných právních a skutkových okolností v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2018, č. j. 7 As 252/2017 - 42, a v rozsudku č. j. 4 As 225/2018 - 45. V těchto rozhodnutích dospěl soud k závěru, že na základě vnitřních rozkazů velitele útvaru ve spojení s rozkazem ministra obrany nebyla žalobcům nařízena služební pohotovost podle § 30 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, v souvislosti s jejich zařazením do bojové a mobilizační pohotovosti ani jim těmito rozkazy nebyla v mimopracovní době uložena omezení srovnatelná se služební pohotovostí. Proto žalobcům v uvedených případech nemohla náležet požadovaná odměna.

[5] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

pokračování

[6] Kasační stížnost je podána včas, osobou k tomu oprávněnou a míří proti rozhodnutí, proti kterému je kasační stížnost přípustná.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Správní orgán prvního stupně předvolal jako svědka mjr. v záloze Ing. L. a náčelníka štábu pplk. v záloze Ing. K. Dále do správního spisu založil kopie protokolů o výsledku dalších svědků, které byly dříve pořízeny v řízeních o typově shodných žádostech o přiznání nároku na výplatu odměny za služební pohotovosti, a kopie vyjádření dalších osob. Jednalo se konkrétně o protokoly o výsledku svědků Ing. L., Ing. K., mjr. Mgr. G., plk. gšt. Ing. D., Ing. Ch. a Ing. S. a kopii vyjádření mjr. Mgr. G.

[9] Správní orgán prvního stupně uvedl, že zjištěné nesrovnalosti mezi jednotlivými výpověďmi svědků a dalšími dokumenty oproti výpovědi náčelníka štábu Ing. K. vyplývají z přímého zájmu Ing. K. na výsledku šetření, neboť on sám je žadatelem o vyplacení odměny. Z tohoto důvodu považoval správní orgán jeho výpověď za vyvrácenou a účelovou. Následně na žádost žalobce doplnil do správního spisu kopie protokolů o výsledku účastníků obdobných správních řízení (kpt. Mgr. M., kpt. Bc. P., nrap. Bc. D., nrap. H., kpt. Mgr. K., kpt. Ing. H.) a kopie vyjádření dalších osob (npor. P., Ing. V., M. S. a Ing. Z.). Správní spis obsahuje rovněž kopie několika dalších protokolů a vyjádření. Z úřední činnosti však bylo správnímu orgánu známo, že všechny doplněné protokoly a vyjádření pocházely od žadatelů o proplacení odměny za služební pohotovost v obdobných řízeních, kteří tak byli na výsledku řízení osobně zainteresováni. Výpovědi této skupiny svědků byly v rozporu s výpověďmi ostatních svědků, kteří byli jejich nadřízenými, i s výpověďmi osob, které odpovídaly za problematiku služebních pohotovostí. Z těchto důvodů označil správní orgán prvního stupně výpovědi skupiny svědků – žadatelů o proplacení odměny za účelové.

[10] K odvolací námitce žalobce, že správní orgán prvního stupně v odůvodnění nepřihlédl k výpovědím ostatních svědků (přestože jsou součástí správního spisu), žalovaný uvedl, že je v pravomoci správního orgánu vyhodnotit potřebu provedení výslechů určitých osob a jejich využití k objektivnímu posouzení věci. Správní orgán prvního stupně vycházel především z výsledků vedoucích zaměstnanců bývalého Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav, které jsou i podle názoru žalovaného pro objasnění věci nejdůležitější. Žalovaný dále zopakoval, že při posouzení obsahu výpovědí musí být vzata v úvahu skutečnost, že řada svědků – bývalých zaměstnanců žádá stejně jako žalobce o proplacení odměny. Žalovaný dále posoudil dodatečně předložený důkaz v podobě protokolu o výsledku svědka, který popisuje okolnosti správnímu orgánu prvního stupně sdělené již vyjádřením svědků – žadatelů o proplacení odměny. Žalovaný se přitom ztotožnil s posouzením, že výpovědi těchto svědků byly účelové. Obsah dodatečně předloženého důkazu je v rozporu s výpověďmi ostatních svědků, proto jej žalovaný hodnotil též jako účelový, neboť i tento svědek je žadatelem o proplacení odměny za služební pohotovost v podobném správním řízení a má osobní zájem na výsledku řízení.

[11] Městský soud konstatoval, že správní orgány v posuzované věci postupovaly v rozporu se zákonem i judikaturou, neboť při zjištění skutkového stavu věci vycházely pouze z výpovědí vedoucích zaměstnanců. Nedůvodně proto upřednostnily jednu skupinu

svědků. Podle městského soudu nelze odmítnout skupinu svědků proto, že tito svědci jsou rovněž žadateli o zaplacení odměny za služební pohotovost, a tudíž mají zájem na výsledku řízení. Městský soud podotkl, že touto logikou by správní orgány mohly odmítnout rovněž druhou skupinu svědků (vedoucích zaměstnanců velitelství), kteří mají stejně tak zájem na výsledku řízení. Vedoucí zaměstnanci by totiž teoreticky mohli být odpovědní za nezákonné faktické nařizování služebních pohotovostí.

[12] Stěžovatel poukazuje na rozsudek č. j. 4 As 225/2018 - 45, který se podle něj týká identické věci. Nejvyšší správní soud v bodě 66 tohoto rozsudku dospěl k závěru, že *„ačkoliv správní orgán I. stupně ani žalovaný nehodnotily ve svých rozhodnutích výslovně všechny výpovědi a vyjádření, které jsou součástí správního spisu, ale pouze ty, které byly pořízeny v tomto řízení, nedošlo tím k porušení práv stěžovatele. Správní orgán I. stupně se podrobně zabýval hodnocením výpovědi pplk. K., který vypovídal o stejných skutečnostech jako další příslušníci velitelství vojenské policie Stará Boleslav, tj. tvrdil, že bojová a mobilizační pohotovost byla příslušníkům bezprostředně nařízena. Nejvyšší správní soud konstatuje, že hodnocení ostatních výpovědí založených ve správním spise správními orgány by s ohledem na závěry vyslovené výše nemohlo vést k odlišnému posouzení věci. Pokud v této souvislosti stěžovatel odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2017, č. j. 9 Ad 27/2015 - 98, závěry vyslovené v tomto rozsudku nejsou pro Nejvyšší správní soud závazné.“*

[13] Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatele, podle něhož je nyní posuzovaná věc identická s věcí skončenou rozsudkem č. j. 4 As 225/2018 - 45. Je pravda, že se obě věci věnují otázce vyplácení odměn za služební pohotovosti nařízené a držené u téhož velitelství a totožných rozkazů, jimiž byli žalobce i Mgr. J. (žalobce a poté stěžovatel v řízení sp. zn. 4 As 225/2018) zařazeni do bojové a mobilizační pohotovosti. Jedná se o skutkově velmi podobné případy dvou různých žadatelů, o jejichž žádostech však rozhodly správní orgány samostatnými rozhodnutími, v případě rozhodnutí o odvolání dokonce s přibližně dvouletým časovým odstupem. Správní orgán prvního stupně v nyní posuzované věci provedl výslech žalobce, Ing. L. a Ing. K. V případě ostatních svědeckých výpovědí a vyjádření se jednalo pouze o kopie dokumentů, které byly založeny do spisu. Správní orgán prvního stupně poté konstatoval, že všechny protokoly nebo vyjádření, které do spisu k žádosti žalobce doplnil, se týkají žadatelů o proplacení odměny. Jelikož jejich výpovědi byly v rozporu s výpověďmi jejich nadřízených nebo *„osob, které měly problematiku služebních pohotovostí v odpovědnosti“*, považoval je správní orgán za *„ryze účelové“* a blíže se jejich obsahem nezabýval. Přinejmenším vyjádření žadatelů npor. P., Ing. V., M. S. a Ing. Z. ovšem nejsou vůbec zmiňována v souvislosti s žádostí Mgr. J., jehož kasační stížností se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 4 As 225/2018 - 45 (viz též rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 5. 2018, č. j. 50 A 3/2018 - 64). Správní orgány tedy ve stěžovatelem srovnávaných řízeních nevycházely z totožného okruhu podkladů (svědeckých výpovědí a vyjádření), a proto obě řízení nelze označit za identická (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 8. 2018, č. j. 2 Azs 340/2017 - 72, č. 3820/2019 Sb. NSS).

[14] Podle Nejvyššího správního soudu nelze závěry plynoucí z provádění dokazování a hodnocení důkazů v jednom správním řízení mechanicky přebírat napříč řízeními, tím méně v nyní posuzované věci. Skutečnost, že ve správním řízení, které předcházelo vydání rozsudku č. j. 4 As 225/2018 - 45, soud dospěl k závěru o nadbytečnosti hodnocení dalších

pokračování

výpovědi správními orgány, není pro nyní rozhodovanou věc závazná, neboť správní orgány nevycházely z totožných podkladů pro rozhodnutí, a je tedy nepochybně možné každou procesní situaci posoudit samostatně. Nejvyšší správní soud nadto připomíná, že zásadu volného hodnocení důkazů nelze vykládat tak, že by závěry správního orgánu o skutkové stránce věci mohly být výsledkem libovůle (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2020, č. j. 5 Afs 114/2019 - 28). Argumentace stěžovatele o tom, že osoby, jejichž výpovědi nezohlednil, mají zájem na výsledku řízení, je navíc nepřipadná, neboť stejně tak mohou mít a mají na výsledku řízení zájem žalobcovi nadřízení, jejichž výpovědi v potaz vzaty byly.

[15] Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil s posouzením městského soudu, podle něhož neměly v dané věci správní orgány jednostranně upřednostnit jednu skupinu svědků a naopak výpovědi druhé „strany“ označit za nevěrohodné již z povahy věci. S posouzením svědeckých výpovědí a vyjádření přitom souvisí hlavní otázka sporu, tedy zda byla žadatelům fakticky uložena omezení srovnatelná s nařízením služební pohotovosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v tomto řízení o kasační stížnosti úspěch. Ze soudního spisu pak není zjevné, že by úspěšnému žalobci vznikly jakékoli náklady. Proto soud vyslovil, že stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. září 2021

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně

senátu